

AZ ORSZÁGGYŰLÉS
ALKOTMÁNYÜGYI, IGAZSÁGÜGYI
ÉS ÜGYRENDI BIZOTTSÁGA

Országgyűlés Hivatala

Irattal: T/6925/6

Érkezett: 2009 MARCH 30.

Bizottsági módosító javaslat

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Házaszabály 94. § (1) bekezdése és a 102. § (1) bekezdése alapján a **Polgári Törvénykönyv és a Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1960. évi 11. törvényerejű rendelet, valamint ezzel összefüggésben más törvények egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló T/6925. számú törvényjavaslathoz** az Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottság a következő

bizottsági módosító javaslatot

terjeszti elő:

1. A törvényjavaslat 2. §-ának (1)-(3) bekezdései a következők szerint módosuljanak:

„(1) A Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1960. évi 11. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Ptk.) 47. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(1) A Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál (a továbbiakban: Kamara) vezetett nyilvántartás – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – közhitelűen tartalmazza a nyilvántartásba bejegyzett ingó dolgot, illetve vagyont terhelő zálogjogot alapító zálogszerződés létrejöttét. E nyilvántartásba (a továbbiakban: zálogjogi nyilvántartás) bárki betekinthez.

(2) Az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell annak jóhiszeműségét, aki a zálogjogi nyilvántartásban bízva ellenérték fejében szerez jogot. A Ptk. 262. §-ának (6) bekezdésében meghatározott esetekben jogot szerző harmadik személy rosszhiszeműségét azonban önmagában nem alapozza meg az a körülmény, hogy e személy a nyilvántartásba történő betekintéssel az oda bejegyzett adat, jog vagy tény fennállásáról tudomást szerezhetett volna,

e rendelkezés az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot terhelő jelzálogjog nyilvántartott adatai tekintetében nem alkalmazható.

(2) A Ptké. 47. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(4) A zálogjogi nyilvántartásba történő bejegyzés alapjául – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a zálogszerződés[,] vagy a zálogjogviszony létesítésére irányuló bírósági határozat, illetve hatósági döntés (a továbbiakban együtt: okirat) adatai szolgálnak. Az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot terhelő jelzálogjoggal kapcsolatos bejegyzés alapjául az erre jogosult által elektronikus úton tett zálogjogi nyilatkozat is szolgálhat.

(3) A Ptké. 47. §-a [(5) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép] a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

**[A zálogjogi nyilvántartás az okirat adatai közül a következőket tartalmazza:]
„b) a zálogtárgy megjelölését, egyedi azonosítására szolgáló adatai,”]**

(7) Az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot terhelő jelzálogjoggal kapcsolatos bejegyzésre irányuló zálogjogi nyilatkozatot – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a zálogjogi nyilvántartás felhasználójaként nyilvántartásba vett személy – a saját vagy más nevében eljáró természetes személy az elektronikus személyazonosítását követően – elektronikus nyomtatvány kitöltése útján tehet. Az elektronikus nyomtatvány alapján történő bejegyzésben az (5) bekezdés a)-c) és f) pontjában foglalt adatokat, a bejegyzés alapjául szolgáló nyilatkozat és a bejegyző személyének azonosító adatait, a bejegyzés időpontját, valamint annak sorszámát az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott módon kell feltüntetni.”

2. A törvényjavaslat 2. §-ának (5) bekezdése maradjon el, (6) bekezdése pedig a következők szerint módosuljon:

„[(5) A Ptké. 47/A. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A zálogjognak a zálogjogi nyilvántartásba való bejegyzéséért, a változás bejegyzéséért, a zálogjog törléséért, valamint a nyilvántartásba való betekintéséért és a nyilvántartás adatainak lekérdezéséért a Kamara javára jogszabályban meghatározott költségtérítést kell fizetni.

(7) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a zálogjogi nyilvántartás vezetésének részletes szabályait, az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot és annak egyedi azonosítására szolgáló adatok körét, továbbá a költségtérítés mértékét és a mentesség eseteit.”]

(6) A Ptké. a következő 48/A. §-sal egészül ki:

„48/A. § (1) Az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot terhelő jelzálogjog a zálogszerződés közjegyzői okiratba foglalása nélkül is alapítható.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jelzálogjog bejegyzésére az erre irányuló zálogjogi nyilatkozat alapján akkor kerülhet sor, ha a nyilatkozattevő a zálogszerződést tartalmazó okiratot elektronikus okirati formában az e célra biztosított tárhelyen elhelyezte, és a bejegyzéshez az ellenérdekű fél hozzájárult. A bejegyzett jelzálogjog törlésére – ha a törlésre irányuló nyilatkozatot a zálogkötelezett tette – akkor kerülhet sor, ha a zálogjogosult ahhoz hozzájárult, vagy a zálogkötelezettek a zálogjog törlésére irányuló nyilatkozatától számított 30 napon belül nem tett a bejegyzés fenntartására irányuló nyilatkozatot.

(3) A zálogjogi nyilatkozatról az ellenérdekű fél a nyilatkozattal egyidejűleg elektronikus úton értesítést kap. A zálogkötelezett felel minden olyan kárért, amely azért következett be, mert a zálogszerződésben vállalt kötelezettsége ellenére nem járult hozzá a zálogjog bejegyzéséhez. A zálogjogosult felel viszont minden olyan kárért, amely azért következett be, mert annak ellenére nem járult hozzá a zálogjog törléséhez, illetve tett a bejegyzés fenntartására irányuló nyilatkozatot, hogy már nem áll fenn a zálogjoggal biztosított követelése vagy olyan jogviszony, amelyből zálogjoggal biztosított követelése keletkezhet.

(4) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a tárhelyen elhelyezett zálogszerződésbe a felek bármelyike által elektronikus formában megadott engedély alapján erre feljogosított személy elektronikus úton betekinthesz.

(5) A zálogjognak a zálogjogi nyilvántartásba való bejegyzéséért, a változás bejegyzéséért, a zálogjog törléséért, valamint a nyilvántartásba való betekintésért és a nyilvántartás adatainak lekérdezéséért a Kamara javára jogszabályban meghatározott költségtérítést kell fizetni.

(6) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a zálogjogi nyilvántartás vezetésének részletes szabályait, az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot és annak egyedi azonosítására szolgáló adatok körét, a zálogjogi nyilatkozat fajtáit, az ilyen nyilatkozaton alapuló bejegyzés módját, a zálogjogi nyilatkozaton alapuló zálogjogi nyilvántartás honlapjáról lekérdezhető adatokat, továbbá a költségtérítés mértékét és a mentesség eseteit.”

3. A törvényjavaslat 5. §-a a következők szerint módosuljon:

„(1) Ez a törvény – a (2)-(3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba, és az 1-4. §-ának rendelkezései a hatályba lépésüket követő napon hatályukat veszítik.

(2) E törvény 2-4. §-a 2009. [március]szeptember 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejűleg a Ptké. 47/A. §-ának (6) bekezdése, valamint a zálogjoggal kapcsolatos törvényi szabályozás módosításáról szóló 2000. évi CXXXVII. törvény 6. §-ának (2) bekezdése hatályát veszti. A törvény 2-3. §-ának az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot terhelő jelzálogjoggal kapcsolatos rendelkezéseit az ezek hatályba lépését követően kötött szerződések esetén kell alkalmazni.

(3) E törvény 1. §-ának [(2)-(3)] (3)-(4) bekezdése 2009. július 1-jén lép hatályba azzal, hogy az abban foglalt rendelkezéseket az azok hatályba lépését követően kötött szerződések esetén kell alkalmazni.”

Indokolás

1. A módosító javaslat az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot terhelő jelzálogjoggal kapcsolatos bejegyzések körében lehetővé teszi, hogy a zálogjogi nyilvántartásba történő bejegyzésre a felek által elektronikus úton tett zálogjogi nyilatkozat alapján is sor kerülhessen, hasonlóan ahhoz konstrukcióhoz, amelyet a Polgári Törvénykönyvről szóló T/5949. számú törvényjavaslatához benyújtott, és a Kormány által támogatott T/5949/235. számú módosító javaslat is tartalmaz. A zálogjogi nyilvántartás közhitelessége – jellegénél fogva – eddig is csak igen szűk körre korlátozódott, célját azonban a közhitelűségre utalás nélkül is be tudja tölteni, ugyanakkor éppen a módosítással érintett vonatkozásban – a közjegyző aktív szerepének hiánya miatt – indokolt kivételt tenni (eltekinteni) a közhitelűségre való utalás alól. A módosító javaslat kiemeli azt is, hogy a szóban forgó körben a zálogjogi nyilvántartás regisztrált felhasználói elektronikus személyazonosítást követően, elektronikus nyomtatvány (űrlap) kitöltésével is kezdeményezhetik a MOKK által vezetett zálogjogi nyilvántartásba történő bejegyzést.

2. A módosító javaslat a fentebb írtak alapján megállapítja a zálogjogi nyilatkozat alapján történő bejegyzés mechanizmusának legfontosabb szabályait, nevezetesen azt, hogy a bejegyzésre (ideértve a jelzálogjog alapításához szükséges, illetve annak törlésére irányuló bejegyzést is) milyen feltételekkel kerülhet sor. Jelzálogjog bejegyzését a zálogszerződés elektronikus formában való feltöltése mellett bármelyik fél kezdeményezheti, a bejegyzéshez azonban az ellenérdekű fél hozzájárulása is szükséges. Törlés esetén is hasonló szabály érvényesül, természetesen csak abban esetben, ha a bejegyzett jelzálogjog törlését nem a jogosult, hanem a zálogkötelezett kezdeményezte. A módosító javaslat kimondja azt is, hogy a valós helyzettel ellentétes zálogjogi nyilatkozatok kárkövetkezményeit annak kell viselnie, aki a károsodásra vezető nyilatkozatot tette. A szabályozás végére kívánczók rendelkezések (költségtérítés, felhatalmazás) értelemszerűen áthelyezésre kerültek törvényjavaslatban újként megállapított, de e módosító javaslat által a fentiekkel kibővített 48/A. § rendelkezései közé.

3. A törvényjavaslat tárgyalásának időtartama elhúzódott, így a márciusi hatálybalépési időpont nem tartható. A módosító javaslat által bevezetni kívánt új szabályozás hosszabb felkészülési időt igényel, ezért a hatálybalépés időpontjaként a módosító javaslat szerinti időpont meghatározása indokolt. A Ptké. újonnan beiktatásra kerülő 48/A. §-ának (6) bekezdése szükségtelessé teszi a Ptké. 47/A. §-ának ugyancsak felhatalmazást megfogalmazó jelenleg hatályos (6) bekezdését, ezért a módosító javaslat intézkedik ennek hatályon kívül helyezéséről is.

Budapest, 2009. március 30.

Dr. Csíha Judit
elnök